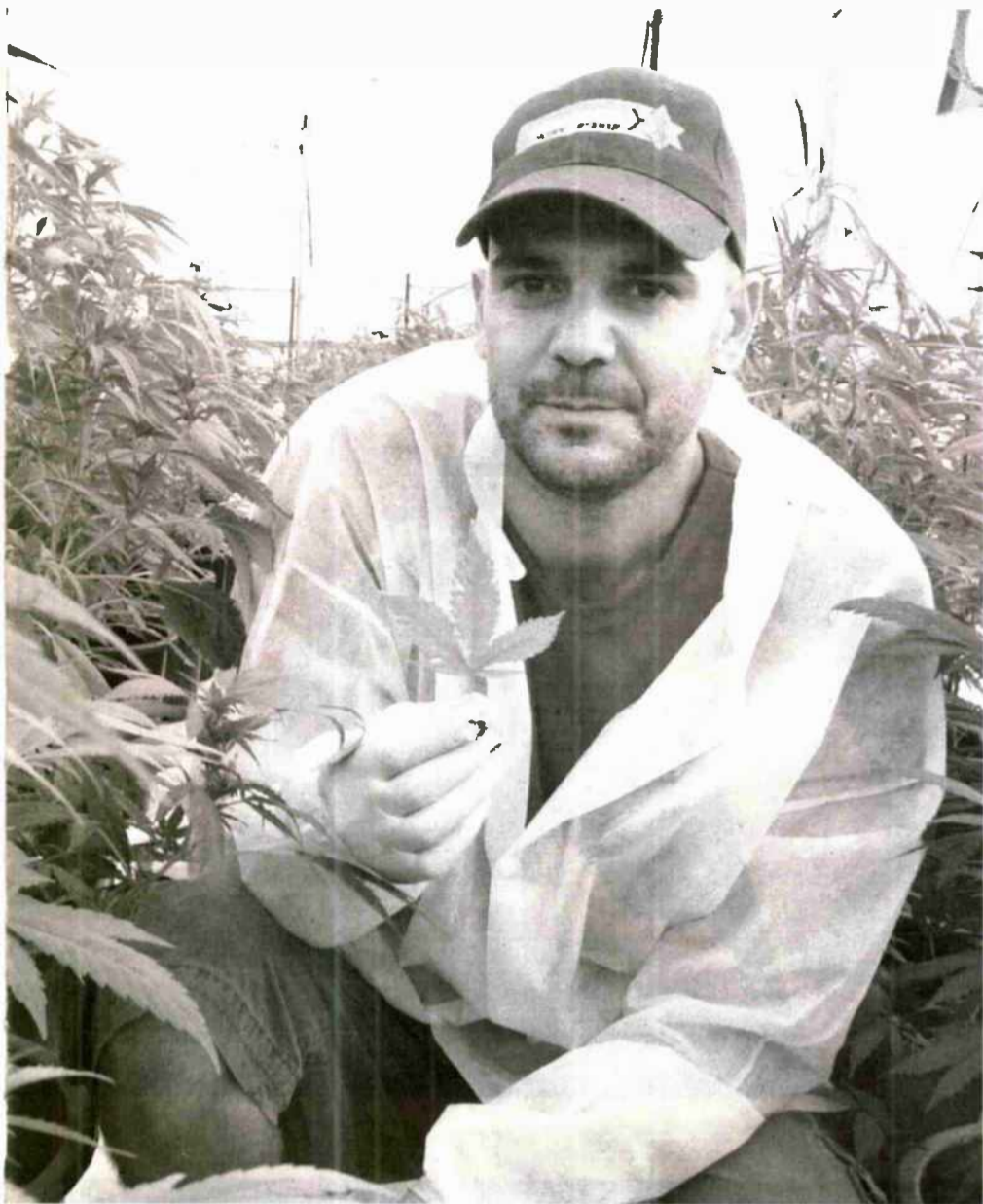

26.06x28.64	31	4	עמוד	24	שעות	-	ידיעות אחרונות	05/10/2009	19739895-1
817									

לא סמים

מאות חולים קשים בישראל חזרו לחיות בזכות המריחואנה הרפואית החוקית של חברת "תיקון עולם", שפורחת לצילי מוזיקה. אבל עכשיו מנסים התושבים שהמריחואנה גדלה לידם להיפטר מהפרויקט. מסע בעקבות הגידול שכולם מנסים להסיר, מלבד החולים < נעם ברקן, עמ' 4

19740008-9	05/10/2009	ידיעות אחרונות - 24 שעות	עמוד 4	32	27.34x34.65
------------	------------	--------------------------	--------	----	-------------

העשב של השכן

המריחואנה הרפואית של חברת "תיקון עולם" עוזרת ל־450 חולים קשים להתגבר על הכאב שמלווה את חייהם. אבל השכנים שגרים ליד חממת הגידול חוששים מהשתלטות עבריינים על המקום ומנהלים מאבק לסגירתו. חומר נפיץ

||| נעם ברקו

שערן אלמוג מבקש לברוח מה-כאב שמלווה אותו מאז שחי לה בסרטן – הוא מגיע לחממה החדשה לגידול קנביס רפואי שהקימה חברת "תיקון עולם" ביישוב בצפון הארץ. הוא עובר בין העציצים, מדבר אליהם ברוך ומנקה אותם מעלים שיבשו. "זאת התרפיה שלי", הוא אומר בחיוך עצוב. לפני שנתיים התגלה בראשו של אלמוג גידול סרטני. לאחר ניתוח להוצאת הגידול הוא החל לקבל טיפולי כימותרפיה אגרסיביים.

"חודשי הטיפולים היו איומים", אומר אלמוג, 32. "זה מרגיש כאילו הרעל שמחזיריים לתוך הגוף אוכל את כל האיברים הפנימיים. השיער נושה הבחילות האיומות וההקאות הן חלק בלתי נפרד משגרת היום. סבלתי משינויים קיצוניים במצב הרוח, הוצאתי את העצבים דווקא על האנשים הכי קרובים אליי. הקושי הנפשי לא איפשר לי לצאת מהבית. זה החליש את המערכת החיסונית שלי". לפני מספר חודשים הציעו לו הרופאים לניסוח לרפואי רפואי כדי להקל את השפעות הכימותרפיה. "פחדתי לעשן. לא ידעתי איך זה ישיע עליי", הוא אומר, "אבל כבר בטיפול הראשון שעברתי אחרי שיעשנתי הרגשתי אחרת. היו לי פחות בחילות, פחות צמרמורות, פחות כאבים בכפות הידיים ובגוף. הרגשתי סופסוף שאני יכול לעבור את הכימותרפיה בצורה אנושית".

כמה ימים לאחר שהחל לעשן קנביס רפואי הצליח אלמוג להתאושש נפשית ופיזית. הוא חזר לעבוד כסטודיו שלו לעיצוב שמלות כלה, שאותו פתח לפני שחלה, והחל להתגרב בשעות הפנאי בחממה. "כאן אני עוזר לעצמי ועוזר לחברה. אני יודע שכל צמח שאני מטפל בו עוזר למאות חולים כמותי שזקוקים לקנביס הרפואי. זאת תרופה. זה לא סם. נותרה לי עוד חצי שנה של כימותרפיה ואני יודע שבזכות הקנביס אני אוכל לעבור את הטיפולים הקשים האלה ולא להישבר".

אלא שתושבי היישוב שבו נמצאת החממה –

החוקית, יש להרגיש – לגידול קנביס רואים את הדברים אחרת לגמרי. זמן קצר לאחר שהוקמה החממה התאגרו נגדה התושבים ופתחו במאבק ציבורי לסגירתה. "אנחנו רוצים להעיף אותם מפה", אומר בנחרצות אחד מתושבי היישוב שמוכיל את המאבק. "כל היישוב מתנגד לעניין הזה פה אחר. מריחואנה זה סמים. סמים מושכים גורמים עברייניים. זה כמו לזרוק צנצנת ריבה על הרצפה במטבח – מיד יבואו מאות נמלים. אם יש חממת מריחואנה ביישוב – לא ירחק היום שבו ישתלטו על המקום מסוממים ופושעים. הקמנו את היישוב מתוך אידאל. לכולנו יש פה ילדים ואנחנו לא רוצים את זה ביישוב שלנו".

רישיון לרפא

900 חולים ברחבי הארץ מחזיקים כיום ברישיון משרד הבריאות לעשן קנביס רפואי כדי להקל את מכאוביהם. חלקם קטועי גפיים, אחרי רים חולי סרטן שמתמודדים עם טיפולי כימותרפיה קשים, יש ביניהם נפגעי הלם קרב שכמשך שנים התקשו לישון ולתפקד, ואחרים הם נכים או חולים שסובלים מכאבים כרוניים איומים שרק עישון הקנביס הרפואי החזיר להם את התקווה לחיים. חברת "תיקון עולם" הייתה הראשונה שקיבלה את אישור משרד הבריאות לגדל קנביס רפואי. כיום היא מספקת אותו למחצית מהחולים בעלי הרישיון. כדי לעמוד בביקוש היא קיבלה לאחרונה היתר להתרחב ולהקים חממה נוספת – זאת שכרגע מעוררת את זעם התושבים – בצפון הארץ.

תיקון עולם החלה לפעול לפני שנתיים וחצי. או קיבל גל (שם בדוי), עוד מעט בן 30, רישיון מיוחד ממשרד הבריאות לגדל קנביס רפואי ולספקו לחולים במסגרת החברה שהקים. עוד לפני כן, כבר בשנת 2005, הוא קיבל רישיון ממשרד הבריאות לגדל ולחלק לחולים

קנביס באופן פרטי. גל היה הראשון שקיבל רישיון כזה בארץ. לפני ארבע שנים הוא חילק קנביס ל־64 חולים. כיום הוא כבר מחלק ל־450 חולים. הקנביס, יש לציין, ניתן לחולים בחינם. גם כל העוסקים בגידול עושים זאת בהתנדבות. מאז שניתן ל"תיקון עולם" ההיתר לגדל קנביס רפואי, הנפיק משרד הבריאות רישיון לעוד מגדלים וכיום פועלות בארץ ארבע חוות גידול נוספות. המגדלים האחרים מספקים קנביס רפואי ל־450 חולים נוספים ברחבי הארץ. כל חולה מקבל עד 60 גרם קנביס רפואי בחודש על פי הנחיות משרד הבריאות. בתיקון עולם מחלקים בשקית אטומה לכל חולה בין 8 ל־15 גרם קנביס בשבוע.

החולים מופנים אל "תיקון עולם" ואל המגדלים האחרים על ידי ר"ר יהודה ברוך, מנהל המרכז הרפואי לבריאות הנפש "אברנאל" ובעל הסמכות הבלעדית להנפיק רישיון להחזקה, ייצור, שימוש ושינוע של סמים מסוכנים לצריכה רפואיים. חולים שמעוניינים לקבל רישיון, מקבלים מהרופא המטפל בהם המלצה, שאותה הם מעבירים לר"ר ברוך. ר"ר ברוך, מצידו, שורקל כל המלצה והמלצה ובוחן אם החולה עומד בקריטריונים המתאימים לקבלת רישיון. על כל התהליך מפקח משרד הבריאות.

"כל החולים הם כאלה שכבר קיבלו טיפול תרופתי שלא סייע להם נגד כאב, או שתופעות הלוואי של התרופות היו קשות ממש", אומר ר"ר איתי גור אריה, מנהל יחידת הכאב של המרכז הרפואי שיכא בתל השומר ויושב ראש האגודת

דה הישראלית לכאב. "צריך לזכור שהתרופות שאותן מקבלים החולים הן תרופות נרקוטיות – ממשפחת המורפין וממשפחת הווליום. מדובר בתרופות עם תופעות לוואי קשות ועם סיכון גבוה להתמכרות. סיכון שגבוה מהסיכון שקיים בקנביס הרפואי. יש בקנביס שני חומרים פעילים שמסייעים לחולים: חומר אחד אחראי על מצב הרוח ועל התיאבון ולחומר השני השפעה מרגיעה וכן יכולת להפחית את הכאב".

לדברי ר"ר גור אריה, הוא ממליץ על שימוש בתרופה רק למטופלים שמוכרים לו היטב. "לכל החולים יש תיעוד של מחלה ממנה הם סובלים לאורך תקופה וכולם עברו טיפול תרופתי שנכשל. אני מקפיד שכל חולה יעבור בדיקה פסיכיאטרית כדי לאבחן אם יש אינדיקציה נגד לטיפול בקנביס – היסטוריה של היות, סכיזופרניה או סיכון להתפרצות סכיזופרניה. חולים נוספים שלא יכולים לקבל המלצה ורישיון ממשרד הבריאות הם חולים שהורשעו בעבר בגין סחר בסמים. אנשים שהיו מכורים לסמים בעבר אינם נפטלים לשימוש בתרופה. אחת לחצי שנה נדרש כל חולה לחדש את הרישיון שלו".

אל נקודת החלוקה בתל אביב מגיעים אחת לשבוע עשרות חולים בזה אחר זה. הייסורים ניכרים על פניהם. צעיר בשנות העשרים לחייו שאיבד את ידו בעת שירותו הצבאי מתקרב אל האחראים על החלוקה. בידו האחת הוא מגיש להם את הרישיון שהנפיק לו משרד הבריאות. הם בודקים במחשב ומוהים את שמו. בחיוך מגיש לו אחד מהם שקית אטומה ובה כעשרה גרם מריחואנה ירוקה וטרייה. חלק מהחולים הוותיקים יושבים על כורסה בחצר ומגלגלים ג'וינטים

"אנחנו רוצים להעיף אותם מפה", אומר אחד השכנים. "זה כמו לזרוק צנצנת ריבה על הרצפה במטבח – מיד יבואו מאות נמלים. לכולנו יש ילדים, אנחנו לא רוצים את זה ביישוב שלנו"

"סופסוף אני עובר את הכימותרפיה בצורה אנושית". מימין: ערן אלמוג בחמת הגידול ומתנדב בתיקון עולם מגלגל קנביס

צילומים: מיכאל קרמר, נעם ברקן, שאטרסטוק

חולה המטופל בקנביס: "אחרי שעישנתי בפעם הראשונה זה היה כמו לקבל לידיים תקווה חדשה ארוזה בעטיפה יפה של מתנה. פתאום הבנתי שיש משהו שיכול סוף סוף לעזור לי"

יום עישן גיא כמה שאכטות מהקנביס הרפואי. "זה היה אחד הימים שלא אוכל לשכוח בחיים", הוא אומר. "זה היה כמו לקבל לידיים תקווה חדשה ארוזה בעטיפה יפה של מתנה. פתאום הבנתי שיש משהו שיכול סוף סוף לעזור לי. כמה דקות אחרי שעישנתי הרגשתי רעב בפעם הראשונה זה שמונה חודשים. אכלתי ונהניתי מהאוכל. שעה אחרי שעישנתי כבר נרדמתי וישנתי ארבע שעות רצוף. זאת הייתה הפעם הראשונה שהצלחתי לי-

עלה צורך במימון. אם וכאשר ייווצר צורך מובהק ומוצדק רפואית, הנושא יישקל באמצעות הגורמים המתאימים". כשהתרחב מעגל החולים, הכינו בחברה שאין להם אפשרות להמשיך לספק את הקנביס האיכותי לכל החולים ושעליהם להקים חממה נוספת. באישור משרד הבריאות הם החלו לחפש אדמה. לפני חודש וחצי הצליחה החברה למצוא בעל קרקע שהסכים לשתף איתם פעולה ולאפשר להם לגדל במקום קנביס רפואי. "הסטיגמה שיש למריחואנה ולעישון גורמת לנו נזק טיפולי וגם ציבורי", אומר גיא (שם בדוי), מתנדב ב"תיקון עולם". "זאת אחת הסיבות העיקריות שבגללן אפילו לחולים קשה להתחיל להשתמש בתרופה שיכולה לעזור להם. זאת גם הסיבה שקשה לתושבים ביישוב שבו הקמנו את החממה החדשה לקבל אותנו. במשך חודשים חיפשנו אדמה. צריך להבין שזה לא פשוט למצוא בעל אדמה שיסכים בקלות לגדל קנביס. זה לא כמו לגדל נענע. לא נשים יש סטיגמה - הם הושבים שמדובר בסמים ושהאדמה שלהם תהפוך מוקר לעבריינים".

גיא נחשף לקנביס הרפואי לפני שבועה חודש רשם. "לפני שנתיים תקף אותי חיידק אלים במיוחד שפגע באיברים הפנימיים שלי, בכבה, בכליות ובמערכת העיכול", הוא מספר. "החיידק גרם גם לכשל של המערכת החיסונית, בעקבותיו נדבקתי בשלוש מחלות כרוניות קשות. לא יכולתי לאכול ולא הייתי מסוגל לישון מרוב כאבים. קשה לתאר את הכאבים האלו, זה כאב שבו הגוף מתרסק". אחרי תקופה ארוכה שבה לא יצא מביתו, הכריחו אותו חבריו לצאת מהבית. באותו היום הוא ביקר עם חבריו מכר חולה שהוציא מתוך שקית קנביס רפואי והחל לגלגלו ולעשנו. באותו

עבור חולים שלא מסוגלים לגלגל בעצמם. אמן מפורסם נכנס פנימה בחיוד נבון. מאז שהתגלתה בגופו המחלה הוא מצליח לתפקד רק בזכות הקנביס הרפואי. חלק מהחולים הם שוטרים ומפקדי צבא שסובלים מפוסט טראומה. אחרים הם חולים וחולות סובלים מפרקינסון, סרטן, איידס, כאב כרוני או ניוון שרירים.

בייבי קנביס

בית הוריו של גל בצפון הארץ משמש כמע"ב שבה מפותחים זני הקנביס הרפואי. איכות הקנביס של "תיקון עולם" נחשבת לאחת הטובות בעולם. מדובר בקנביס אורגני בעל 23 אחוז חומר פעיל. לשם השוואה, במריחואנה שמוכרת לישראל ונמכרת באופן בלתי חוקי ברחוב שיעור החומר הפעיל לא עולה על ארבעה אחוזים. "חשוב לנו לשמור על הגנים של הזנים הקיימים", אומר יורם (שם בדוי), חוקר זנים העובר עם "תיקון עולם". "אנחנו יודעים שמדובר בזנים טובים שעוזרים לחולים שלנו ולכן אנחנו מקפידים לשכפל אותם". בגג של בית ההורים גדלות ה"אמהות" - הזן המקורי של הקנביס. מהאמהות נלקחים חלקי ענפים שמושרשים בתוך ענפים קטנים. התוצאה: "תינוקות קנביס". "התינוקות", מסביר יורם, "מועברים לחדר מוגן בתנאי אינקובציה, שם הם מקבלים אור ולחות. כדי להגן על הגידולים מפני מזיקים משתמשים המגדלים בהרבה בילוגית. בגיל שבועיים עוברים התינוקות לחממה, שם הם גדלים עד שהפרחים מבשילים ונקטפים". ככל שלבי הגידול משמיעים להם המתנדבים מוזיקה נעימה ופרקי תהילים. לכל עציץ ניתן שם, לרוב על שם חולים שנפטרו או על שם החולים ששתלו אותם. "תיקון עולם" לא זוכה לתמיכה כספית מצד המדינה וממומנת מכיסם של מנהליה. במשרד הבריאות מרגישים כי גידול המריחואנה לצורך רפואי נעשה בהתנדבות. "בשלב זה לא

